

O93, f. 13ra; V630, f. 34va; N442, f. 34ra; I83, f. 71vb; VD38, f. 64rb; SG670, p. 124a; P9629, f. 9r; Bcan4, f. 61v; E97, f. 36vb; P102; BII13, f. 59vb; S105, f. 48r

^aINCIPIT^b EPISTOLA DECRETALIS ANNICII
PAPAE AD UNIVERSOS GALLIAE EPISCOPOS
DE ORDINATIONE^c ARCHIEPISCOPORUM ET
RELIQUORUM^d EPISCOPORUM ET CETERIS
EORUM CAUSIS^e.

5

Bcan4: I

10

*P102; BII13: I De ordinationibus archiepiscoporum et reliquorum
episcoporum*

[H. 1] Annicius^f universis ecclesiis per Galliae <BII13,
f. 60ra> provincias constitutis in domino salutem.

Bonorum operum et spiritalium studiorum deum
auctorem esse non dubium est, qui bonorum hominum
incitat^g mentes et adiuvat actiones, quod^h nobisⁱ
evi<V630, f. 34vb>denter^j appa<O93, f. 13rb>ruerit^k,
cum inter longinqua^l spatia regionum^m unum corda
vestra senserunt consilium et, quae desiderabatisⁿ
responsa, non unius, sed plurimorum epistolae

15

20

5 a In P9629 sind einige Passagen des Briefes wegen Beschädigung der Handschrift nicht lesbar; diese sind im Text durch [...] gekennzeichnet | b Überschrift] EPISTOLA ANICETI PAPAE QUOT EPISCOPI IN ORDINATIONE PONTIFICIS SINT ADHIBENDI ET DE DIFFERENTIA PATRIARCHARUM VEL PRIMATUM ET CETERORUM EPISCOPORUM SG670; CAP. VIII Decreta ANICII PAPE De electione Et ordinatione archiepiscopi et ceterorum episcoporum et ut archiepiscopus absque consilio ceterorum nichil agere praesumat De causis eorum nisi tantum de sua speciali parrochia E97; INCIPIUNT DECRETA ANNICII PAPE P102; BII13; Überschrift fehlt S105 **7** c ORDINATIO VD38 **8** d RELICORUM P9629; RELIQUORUM korr. aus RELINQUORUM VD38 **9** e CAUSIS] am Rande DECRETA ANNITICI P9629 **13** f Anicetus P9629; Anicetus SG670; NNICIUS S105 **17** g am Rande commovet VD38 | h Quod korr. aus Quid VD38 | i satis E97 **18** j evidentem korr. aus invidenter BII13 | k apparuit V630; I83; VD38; SG670; Bcan4; E97; P102; BII13; S105; apparuit korr. aus apparuerit P9629 **19** l longinquam P102 | m regionem P102 **20** n desiderabatis korr. aus siderabatis VD38

Annicius-Brief, 15–22 Bonorum... intimarunt] Leon. M. ep. 61. c. 1. (1,983). Cf. Fel. I. pp. 8.

Annicius-Brief, 13–50 Annicius... pontificem] Coll. ans. ded. I, 90.

intimarunt^o.

De^p ordina<I83, f. 72ra>tionibus^q vero^r episcoporum,
 super quibus nos consulere voluistis, <VD38, f. 64va>
 25 olim in sancti^s praedecessoris^t nostri Anacleti <S105,
 f. 48v> quaedam iam decreta repperimus. Scimus^u
 enim beatissimum^v Iacobum, qui dicebatur <SG670, p.
 124b> Iustus, qui etiam secundum carnem frater^w
 domini nuncupatus est,

30

P9629: De ordinatione episcoporum

a Petro, Iacobo et^x y Iohanne^z apostolis^a

Hierosolimorum^b episcopum^c esse ordinatum. Si autem
 non^d minus quam a tribus apostolis tantus vir fuit
 episcopus^e ordinatus, patet^f profecto eos formam^g
 35 instituentem domino tradidisse^h, nonⁱ minus quam a

22 o am Rande significaverunt VD38 **23** p am Rande drei Punkte N442; am Rande Nota E97 | q ordinationibus vero korr. aus ordinationibus N442 | r vero fehlt I83; SG670; Bcan4; S105
25 s sanctis I83; Bcan4 | t predecessoris korr. aus predecessori N442; predecessoris korr. aus predecessores V630; praecessoris I83; SG670; Bcan4; S105; depraecessoris P102; BIII3 **26** u Scimus korr. aus Simus BIII3 **27** v beatissimus O93 **28** w interlinear propinquus SG670 **31** x et] et a Bcan4 | y et Iohanne] iohanneque E97 | z iohanne korr. aus ihanne P102 | a apostolus S105 **32** b hierosolimam I83; Bcan4; hierosolima SG670; S105 **33** c episcopum fehlt Bcan4 **33** d non] non a V630; P9629; E97 **34** e episcopus fehlt SG670; S105 | f am Rande manifestum est VD38 | g am Rande exemplum VD38 **35** h tradidisse] tradidisse et P102; BIII3 | i non] non a V630; P9629; E97

26–37 Scimus...debere] sec. conc. Nic. praef. in cod. Quesnell. (Leon, op. ed. Baller. 3, 24.) et c. 4. conc. Nic. Cf. Anacl. 18. **35–37** non...debere] sec. c 4. conc. Nicen. Cf. Anacl. 18, Ioann. III. pp. ep.

23–50 De...pontificem] **Coll. trip. A 9,1** (*Rubrik*: Ad episcopos Gallie. Episcopum non esse ordinandum minus quam a tribus ceteris assentientibus Anicius papa x a Petro apostolo; 38 intervenerit] evenerit; 45 comprovinciales] provinciales). **23–63** De...ordinatio] **Ps.-Remedius c. 36** (*Rubrik*: De ordinationibus episcoporum. Ex eadem epistola cuius supra; 23 vero *fehlt*; 25 sancti] spiritu; 32 Hierosolimorum] Hierosolimis; 39 si archiepiscopus] archiepiscopus si; 39 diem *fehlt*; 40 archiepiscopus] episcopus; 40 electus *fehlt*; 42 vel] ut; 50 sacraverint] consecraverint); **Burchard I,28**; **Bonizo II,25**; **Ivo, Decr. V,139** (*Rubrik*: Ut episcopus non minus quam a tribus ordinetur et si fieri possit archiepiscopus ab omnibus comprovincialibus. Ex epistola Anitii pape ecclesiis per Galliam constitutis directa; 23 vero *fehlt*; 25 in sancti] aliis in scriptis in spiritu; 32 Hierosolimorum] Hiersolimis; 34 episcopus *fehlt*; 38 necessitas intervenerit] intervenerit necessitas; 38f. Id ... si] Si autem; 39 diem *fehlt*; 40 electus *fehlt*; 41 metropolim] metropolitana; 42f. vel ... debet *fehlt*; 44 illis] episcopis; 50 sacraverint] consecraverint; 55 autem] tamen).

tribus episcopis^j episcopum <E97, f. 37ra> ordinari^k
 debere. Sed crescente numero episcoporum, nisi
 necessitas^l intervenerit, debent^m etiam plures augeri. Id
 est, siⁿ archiepiscopus^o diem^p obierit et alter
 ordinandus^q r archiepiscopus electus^s fuerit, omnes
 eiusdem^t provinciae episcopi ad sedem metropolim^u
 conveniant vel^v ab omnibus ipse^w ordinetur. Oportet
 autem^x, ut ipse, qui illis omnibus praesesse^y debet, ut^z
 ab omnibus illis eligatur^a et ordinetur. Reliqui <BII13,
 f. 60rb> vero comprovinciales^b episcopi, si necesse
 fuerit, ceteris consentientibus a tribus iussu
 archiepiscopi consecrari^c possunt^d episcopi. Sed melius
 est^e, si ipse <Bcan4, f. 62r> cum omnibus <SG670,
 p. 125a> eum, qui dignus est, elegerit^f et cunc<I83, f.
 72rb>ti pariter sacraverint^g pontificem.

36 j episcopis *fehlt* VD38; P102; BII13 | k ordinare P9629;
 ordinari *korr. aus* ordinare SG670 **38** l necessitatis N442 | m
 debent *korr. aus* debet O93 **39** n si archiepiscopus]
 archiepiscopus si SG670; S105 | o archiepiscopus diem obierit et
 alter ordinandus archiepiscopus *korr. aus* archiepiscopus V630;
 E97 | p diem *fehlt* I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13;
 S105 **40** q ordinatus I83 | r ordinandus archiepiscopus] ordinandus
 est archiepiscopus *korr. aus* ordinandus episcopus P9629 | s
 electus *fehlt* SG670; S105 **41** t eidem O93; P9629; I83; eiusdem
korr. aus eidem V630 | u metropolitani I83; VD38; SG670;
 Bcan4; S105 **42** v ut *korr. aus* vel V630; et VD38; P102;
 BII13; ut SG670; Bcan4; E97; S105 | w ipse *fehlt* VD38; P102;
 BII13; ipse] ipse eligatur et *korr. aus* ipse P9629; ipse eligatur
 et SG670; S105 **43** x enim *korr. aus* autem SG670 | y preeset
 P102 | z ut *fehlt* V630; VD38; E97; P102; BII13 **44** a eligatur
korr. aus eligantur O93 **45** b provintiales V630; P9629;
 cumprovintiales I83; Bcan4 **47** c consecrari *korr. aus* consecrati
 S105 | d possunt episcopi] possunt *korr. aus* possunt episcopi
 SG670 **48** e est si *korr. aus* est O93 **49** f elegerit *korr. aus*
 elegat P102 **50** g consecraverint SG670; P102; S105;
 consacraverint *korr. aus* sacraverint Bcan4

38–44 Id... ordinetur] Leon. M. ep. 10. c. 5. (1, 638). **44–63** Reliqui...
 ordinatio] sec. c. 19. conc. Ant. (D.).

39–63 si... ordinatio] **Sentenzen c. 161; Anselm v. Lucca VI,33; Bonizo III,3** (39: si] Si autem; 39: diem *fehlt*); **Ivo, Pan. III,10** (Rubrik: Quo ordine et a quibus vel quot personis sit consecrandus archiepiscopus . In decretis Annicii, cap. i Anicius episcopus omnibus episcopis; 39: diem *fehlt*; 41 metropolim] metropolitana; 49 cuncti] eum; 50 sacraverint] consecraverit; 61 Sin] Sin autem); **Polycarpus II,8,2** (Rubrik: Anicetus Romane ecclesie episcopus universis episcopis. Cap. I; 41 metropolim] metropolitani; 43 ut *fehlt*; 60 qui illis] ille qui). **39–63** archiepiscopus... ordinatio] **Gratian D. LXVI, c. 1** (39f.: electus – ipse] ab omnibus suae provinciae episcopis; 42-55: Oportet – sit *fehlt*). **44–47** Reliqui... possunt] **Gratian D. LXIV, c. 4.**

Bcan4: II

P102; BIII3: II Ut archiepiscopus ab omnibus suffraganeis
ordinetur aliter irrita erit eius acta ordinatio

[H. 2] Et^h li<VD38, f. 64vb>cet <N442, f. 34rb> istud
55 necessitateⁱ cogente concessum sit, illud autem, quod
de^j archiepiscopi consecratione praeceptum atque
praedictum est, id est, ut omnes suffraganei^k l eum
ordinent, nullatenus immutari licet,

P9629: De consecratione archiepiscopi
60 quia, qui^m illis praeest, ab omnibus episcopis, quibus
praeest, debet constitui. Sinⁿ aliter praesumptum fuerit,
viribus carere non dubium est, quia irrita^o erit eius
secus^p acta ordinatio.

O93; N442: De metropolitanis

65 *Bcan4: De primatibus vel patriarchis*
Ipse^q autem archiepiscopus nihil de eorum causis^r aut
aliis^s communibus

N442: Mentio canonum apostolorum

70 iuxta^t statuta apostolorum absque cunctorum illorum
agat consilio^u, nec illi, nisi^v quantum^w ad proprias
parrochias <P9629, f. 9v> pertinet^x, sine suo,

I83: De primatibus vel patriarchis

quoniam [tali gaudet concordia altissimus et gloriatur
in membris suis.

75

Bcan4: III

54 h am *Rande* Nota V630 **55** i necessitatem *korr. aus*
necessitate *P9629* **56** j de *fehlt* VD38; *P102; BIII3* **57** k am
Rande subiecti VD38 | l suffraganeis *P102; suffraganei korr. aus*
suffraganeri *S105* **60** m qui illis] ille qui VD38; *P102; BIII3*
61 n am *Rande* Nota V630; *am Rande* N SG670 **62** o am
Rande vacua inanis VD38 **63** p forinsecus VD38 **66** q am *Rande*
drei Punkte N442 | r causis *korr. aus* causas VD38; *S105* **67** s
aliis] aliis rebus *korr. aus* aliis SG670 **69** t iuxta *korr. aus*
iusxta *P102* **70** u consilio *korr. aus* concilio SG670; concilio
S105 | v nisi *korr. aus* si *O93* | w quatum *S105* **71** x pertinent
P102

66–70 Ipse... consilio] sec. c. 35. apost. aut Ben. III. 106. **70–71** nec...
suo] c. 9. conc. Antioch. (D.) aut Ben. III. 358. aut c. 43. Angilr. cf. Luc.
5. (Cf. Calist. 13, Luc. 3, Iul. 12.)

54–74 Et... suis] *Coll. ans. ded. I,90; Coll. trip. A 9,2* (*Rubrik: Vt*
archiepiscopus ordinetur ab omnibus suffraganeis).
66–74 archiepiscopus... suis] *Gratian C. IX, q. 3, c. 5* (70: illi] illi
assumant).

P102; BIII13: III Qui sint primates vocandi^y quique metropolitani
[H. 3] Nulli^z archiepiscopi primates vocentur] nisi illi,
qui <SG670, p. 125b> primas tenent civi[tates,
quarum episcopos apostoli et succes<S105, f.
49r>sores eorum^a regulariter patriarchas vel^b] primates^c 80
esse constituerunt, nisi aliqua gens [deinceps^d ad
fidem^e convertatur, cui necesse sit propter
multi<V630, f. 35ra>tudinem <BIII13, f. 60va>
epis]coporum primatem^f <I83, f. 72va> constitui.

P9629: Metropolitani 85

Reliqui [vero, qui alias metropoli<VD38, f.
65ra>tanans^g sedes adepti^h sunt, non primates,] sed
metropolitaniⁱ nominentur.

N442: De fastu metropolitano

Bcan4: IIII

90

P102; BIII13: IIII De inflatione metropolitano et fastu et de
episcopis qui leduntur a metropolitano

76 y vocandi *korr. aus* vocadi *P102* **77** z *am Rande* ; *vor* Nulli
Rubrik **80** a apostolorum *V630; E97* | b et *V630; E97* | c
primatos *S105* **81** d *am Rande* ab hoc tempore *VD38* **82** e fide
O93 **84** f primates *SG670; S105* **87** g metropolitanus *korr. aus*
metropolitano *O93* | h *am Rande* adquisierunt *VD38* **88** i
metropolitani *korr. aus* metropolita *V630*

77–88 Nulli...nominentur] Ben. III. 439. (III. 29).(c. 12. conc. Chalc. et
c. 6. conc. Afric. D.). Cf. Steph. 9. (Clem. 28. 29, Anacl. 26. 29, Iul. 12,
Fel. II. pp. 12. xiii.)

77–84 Nulli...constitui] *Coll. trip. A 9,3* (*Rubrik*: Qui sint primates; 80
eorum] apostolorum). **77–88** Nulli...nominentur] *Coll. ans. ded. I,76*;
Ps.-Remedius c. 35 (*Rubrik*: Quod nulli archiepiscopi primates vocentur
nisi illi qui primas tenent civitates. Ex epistola Annitii papae universis
ecclesiis per Galliae provincias constitutis scripta); **Ivo, Pan. IV,25**
(*Rubrik*: De potestate primatum et metropolitano. Anitius papa
episcopis Gallie; 80 eorum] apostolorum); **Polycarpus II,21,1** (*Rubrik*:
Qui primates vocantur et ubi ponendi sunt. Anicius papa universis
ecclesiis Gallie. Cap.III); **Gratian D. XCIX, c. 2** (84: episcoporum *fehlt*;
86-88: vero – nominentur] Reliqui metropolitani nominentur, qui alias
metropoles tenent). **77–112** Nulli...audiatur] **Ivo, Decr. V,54** (*Rubrik*:
Qui sint primates. Anitius papa episcopis Gallie; 80 eorum] apostolorum;
vor 93 Si *Rubrik* Nihil diffiniat archiepiscopus sine coepiscopis; *vor* 109
Similiter *Rubrik* Suspecta iudicia vel ad primatem vel ad sedem referantur
apostolicam). **86–88** Reliqui...nominentur] *Coll. trip. A 9,4* (*Rubrik*:
Qui sint metropolitani).

[H. 4] Si^j autem aliquis metropolitanorum inf[atus fuerit
 et sine omnium comprovincialium^k] praesentia^l vel
 95 consilio^m episcoporum aut eorum aut alias causasⁿ
 nisi^o eas ta[ntum, quae ad pro]priam suam pertinent
 parrochiam, agere^p aut eos gravare voluerit, ab
 omnibus districte^q corrigatur, ne^r s talia deinceps
 praesumere audeat. Si vero incorrigibilis^t eisque
 100 inoboediens apparuerit, ad hanc apostolicam sedem,
 cui omnia episcoporum <SG670, p. 126a> iudicia
 terminare praecepta sunt, eius contumacia referatur,
 <E97, f. 37rb> ut^u vindicta de^v eo fiat, et ceteri
 timorem habeant^w. Si autem propter nimiam
 105 longinquitatem^x aut temporis incommoditatem vel
 itineris asperitatem grave^y ad hanc sedem eius
 causam^z deferre^a fuerit, tunc ad eius primatem^b causa^c
 deferatur et penes ipsum huius sanctae sedis

93 j am Rande z V630; am Rande drei Punkte N442 94 k
 cumprovincialium Bcan4 | l praesentiae O93 95 m consilia O93;
 P9629; consilio korr. aus consilia V630; concilio I83; Bcan4 | n
 causas] causas agere korr. aus causas VD38; Bcan4; causas
 agere P102; BIII3 96 o am Rande Nota V630 97 p agere fehlt
 I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BIII3; S105 98 q districte
 korr. aus districte P9629 | r ne korr. aus nec SG670; nec | s ne
 talia] nec alia VD38 99 t incorrigibiles I83 103 u ut korr. aus
 aut SG670; aut S105 | v de eo korr. aus deo S105 104 w
 habeant korr. aus habeat P102 105 x longinquitatem VD38 106 y
 gravem V630; E97; grave korr. aus gravem P9629 107 z
 causam] causam eius P102 | a deferre] deferre non posse V630;
 P9629; deferre non possibile E97 | b primatem] primatem eius
 SG670; S105 | c causam VD38; Bcan4

93–100 Si...sedem] videntur excogitata a Ps.-Is. 101–102 cui...sunt]
 ficta sec. Innoc. I. ep. ad Vict. Rothom. c. 3. (H. no. 7).

93–99 Si...audeat] **Anselm v. Lucca II,21.** 93–104 Si...habeant]
Sentenzen c. 191 (93: autem *fehlt*; 102: praecepta] iussa); **Coll. trip. A**
9,5 (*Rubrik*: Vt nichil faciat archiepiscopus sine coepiscopis); **Polycarpus**
II,24,3 (*Rubrik*: Anitius universis ecclesiis per Gallie provincias
 constitutis in Domino salutem. Cap. IIII; 93:autem *fehlt*; 93 aliquis] quis;
 94 praesentia vel] presentiali; 95-97 causas ... agere aut] causas agere...
 aut; 104: timorem] metum); **Gratian C. IX, q. 3, c. 6** (93: autem *fehlt*;
 102: terminare] referri). 93–109 Si...iudicetur] **Ivo, Pan. IV,26** (*Pan.*
IV,26 ist in der handschriftlichen Überlieferung mit IV,25 verbunden,
daher keine Rubrik; 110 proprium *fehlt*). 93–112 Si...audiatur] **Coll.**
ans. ded. I,93; Burchard I,63; Bonizo III,19. 104–112 Si...audiatur]
Coll. trip. A 9,6 (*Rubrik*: Vt suspecta iudicia uel ad primatem uel ad
 sedem referantur apostolicam).

auctoritate^d iudicetur. Similiter^e si aliquis episcoporum
 proprium^f metropolitanum suspectum habuerit, apud 110
 primatem^g <I83, f. 72vb> dioceseos^h aut <VD38, f.
 65rb> apud hanc apostolicam sedem audiatur. Qui
 maior est vestrum, secundum dominicamⁱ iussionem
 sit vester minister, et quantum^j maior es in omnibus,
 humilia^k te ipsum. 115
 <BII13, f. 60vb> Carissimi, nolite inter vos
 contendere, nec quaerat aliquis maior^l esse, sed iuxta
 apostolum diligite vos invicem, quoniam caritas ex
 deo est, et omnis, qui diligit, ex deo natus est et
 cognoscit^m deumⁿ. Qui non <SG670, p. 126b> diligit, 120
 non novit deum, quoniam deus^o caritas est. Pascite,
 inquit princeps apostolorum, qui est in vobis, gregem
 <N442, f. 34va> dei <S105, f. 49v> providentes non
 coacte^p, sed spontanee secundum deum neque turpis
 lucri^q gratia, sed voluntarie, neque^r ut dominantes^s in 125
 cleris^t, sed formae^u v facti^w gregi ex animo. Et cum
 apparuerit^x princeps pastorum, percipietis
 inmarcescibilem^y z gloriae^a coronam.
 Et iuxta alium apostolum: Fratres, memores^b estote
 verborum^c, quae praedicta sunt ab apostolis^d domini^e 130

109 d auctoritatem I83 | e am Rande Nota V630 **110** f proprium
 fehlt V630; VD38; P102; BII13 **111** g primatum O93 | h diocesos
 I83 **113** i dominica Bcan4 **114** j quanto V630; P9629; E97
115 k humiliat P9629 **117** l maiorem I83; maiore Bcan4; maior
 fehlt P102 **120** m cognoscet VD38; BII13 | n deum korr. aus
 dominum BII13 **121** o deus fehlt I83; Bcan4 **124** p am Rande
 invite VD38 **125** q lucrum I83 | r neque ut korr. aus neque O93
 s dominantur I83; SG670; Bcan4; S105 **126** t clero E97 | u am
 Rande exemplum VD38 | v forma I83; SG670; Bcan4; E97;
 S105; forma korr. aus forme V630; P9629 | w facti korr. aus
 facta Bcan4 **127** x apparuerit korr. aus apparuit P102 **128** y am
 Rande incorruptibilem VD38 | z inmarcescibilem O93;
 inmarcescibilem korr. aus inmarcescibilem N442; inmarcescibilem
 VD38; inmarcessibilem I83; Bcan4; E97; P102; BII13 | a gloriae
 coronam] coronam glorię SG670 **129** b memores estote] memor
 esto O93; N442 **130** c verborum quae praedicta sunt ab
 apostolis domini Iesu Christi qui korr. aus verborum E97 | d
 postolis BII13 | e domini] domini nostri VD38; P102; BII13

109–112 Similiter...audiatur] Ben. III. 314. aut c. 17. Angilr. (c. 9.
 17.conc. Chalc. D.). Cf. Iul. 12. (Vict. 6, Sixt. II. pp. 3, Iul. 12, Fel. II. pp.
 4, 12. xx.) **112–115** Qui...ipsum] Matth. XXIII. 11.
116–121 Carissimi...est] I Ioann. IV. 7. 8. **121–128** Pascite... coronam]
 I Petr. V. 2-4. **129–143** Fratres... tunicam] Iud. 17—23.

Iesu Christi, qui dicebant vobis, quoniam in novissimo tempore venient illusores^f secundum desideria sua^g ambulantes impietatum^h. Hiⁱ sunt, qui segregant semetipsos^j <VD38, f. 65va> animales^k, spiritum^l non habentes. Vos <I83, f. 73ra> autem, carissimi, 135
 superaedificantes vosmetipsos^m sanctissimae vestrae fidei in spiritu sancto orantes ipsos vos <V630, f. 35rb> in dilectione dei servate, expectantes misericordiamⁿ domini nostri Iesu Christi in vitam 140
 <SG670, p. 127a> aeternam. Et eos^o quidem arguite^p iudicatos^q, illos vero salvate^r de igne rapientes. <O93, f. 13va> Aliis^s autem miseremini in timore odientes^t eam, quae carnalis est, maculatam^u tunicam^v w.

I83: De corona clericorum

145 Bcan4: V De corona clericorum

P102; BIII3: V Ut clerici comam non nutriant sed super caput in modum sperex radant^y

[H. 5] Prohibete^z, fratres, per universas regionum

<BIII3, f. 61ra> vestrarum ecclesias, <Bcan4, f. 62v> 150
 ut clerici iuxta apostolum comam^a non nutriant, sed desuper^b caput^c in^d modum sperae radant,

P9629: De tonsura

132 f am Rande deceptores VD38 | g sua fehlt V630 133 h impietatum] im peccatum korr. aus impietatum P9629; in peccatum I83; SG670; Bcan4; in impietate E97; in peccatum S105 | i Hi VD38; P102 134 j sedmetipsos P9629 | k animales fehlt V630 | l spiritus korr. aus spiritum P9629; spiritus I83; Bcan4; spiritum] spiritum dei SG670; S105 136 m vosmetipsos korr. aus metipsos O93 139 n misericordiam korr. aus misericordia BIII3 140 o hos SG670; S105 | p arguite iudicatos] iudicatos arguite E97 141 q iudicantes korr. aus iudicatos P9629; iudicantes N442; I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BIII3; S105 | r salute O93; salvate korr. aus salute P9629 142 s Alii P102; BIII3 | t odientes korr. aus audientes P9629; oboedientes Bcan4 143 u am Rande corruptam VD38 | v am Rande conversationem VD38 | w tunicam O93; N442; VD38 147 x sberae P102 | y eradant P102 148 z am Rande Nota V630; am Rande drei Punkte N442 150 a interlinear nam laici antiquitus non tondebant sicut hodie nec greci SG670 151 b super VD38; P102; BIII3; desuper] eam super SG670; S105 | c capite Bcan4; capita SG670; S105 | d in modum] immodum S105

148–151 Prohibete...radant] sec. vit. Aniceti c. 2. in libr. pontif.

148–151 Prohibete...radant] Coll. trip. A 9,7 (Rubrik: Ne clericus comam nutriat). 148–156 Prohibete...apparere] Polycarpus IV,32,8 (Rubrik: Annitius papa).

quia, sicut discreti debent esse^e in conversatione, ita
et in^f tonsura

BIII3: quod vita clericorum discreta esse debeat

155

et^g omni^h habitu discreti debent apparere.

Haec vobis, fratres, ut petistis, custodienda mittimus

et custodire praecipimus, <E97, f. 37va> ut in

nomineⁱ Iesu omne genu^j flectatur caelestium,

terrestrium et infernorum, et omnis lingua confiteatur,

160

quia dominus^k Iesus Christus in gloria est dei patris.

Data^l VIII Kal. Iunii, Gallicano^m et Rufinoⁿ cc. cons.

O93, f. 13va; V630, f. 35rb; N442, f. 35 va; I83, f.

73rb; VD38 f. 65va; SG670, p. 127a; P9629, f. 9v;

Bcan4, f. 62v; E97, f. 37va; P102; BIII3, f. 61ra;

165

S105, f. 49v

153 e esse in *korr. aus* esse *P102* **154** f in *fehlt* *N442* **156** g
et] et in *I83*; *Bcan4* | h omne *VD38* **159** i nomine *korr. aus*
nomi *P102* | j genu *korr. aus* genus *BIII3* **161** k dominus]
dominus noster *VD38*; *P102*; *BIII3* **162** l Data VIII Kal. Iunii,
Gallicano et Rufino vv. cc. cons *fehlt* *SG670*; *S105* | m gallio
I83; galligano *VD38*; *BIII3*; Galliano *Bcan4* | n Rufino] rufino
vv. *korr. aus* rufino *N442*; rustico *BIII3*

157–161 ut... patris] Philipp. II. 10. 11. **162** **162** Data... cons] Nota
cons. desumta ex vit. Aniceti c. 1. in libr. pontif.